

نگاه

حرکت به سوی جرایم باندي

ولی‌اله حسینی
قاضی دادگستری

● ۱- جرم زاینده جامعه است و با توجه به اینکه جرم در جامعه زندگی می‌کند از امکاناتی هم که وجود دارد و به وجود می‌آید برای ارتکاب جرم استفاده می‌کند در زمان‌های قدیم سرقت اشیا و اموال منزل از جرایم مطرح در جامعه بود و در دورانی سرقت خودرو به جرمی شایع تبدیل شد اما با گسترش فناوری و ابزار ارتباطی شیوه جرم نیز تغییر کرد. در واقع می‌توان گفت هر وسیله‌ای که وارد جامعه می‌شود و می‌تواند ارزش مالی داشته باشد در معرض جرم قرار می‌گیرد یا اینکه به ابزاری برای استفاده در جرم تبدیل می‌شوند. بنابراین همان‌طور که پیشرفت‌های علمی کشف جرم را ساده کرده است به همین میزان استفاده از فناوری‌ها در جرم زیاد شده است. به عنوان نمونه موبایل وسیله‌ای است که از طریق آن هم می‌توان یک جرم را کشف کرد و هم می‌توان مرتکب جرم شد یا بعضی از جرایم را آسان‌تر انجام داد. در مثالی دیگر زمانی مردم پول زیادی در کیف‌هایشان می‌گذاشتند و کیفچاپی جرمی شایع بود اما اکنون از کارت‌های عابریکارت استفاده می‌کنند و مجرمان نیز به سمتی رفته‌اند که از این کارت‌ها سوءاستفاده کنند «هرمن‌تال» از نظریه‌پردازان قدیم علوم کیفری و جنایی، معتقد است: «رتکب جرم سود و زیان را می‌فهمد و اگر تشخیص بدهد سود می‌کند مرتکب جرم می‌شود.» بنابراین در شرایط کنونی شاید کیفچاپی سود زیادی نداشته باشد به همین دلیل مجرمان به شیوه‌های مختلف جرایم‌شان را عوض می‌کنند. بنابراین نوع جرم تابع زمان و سودی است که در جرمی خاص وجود دارد. به عنوان نمونه ممکن است مجرمان در دوره‌ای به دلار و ارز روی بیاورند و زمانی ممکن است به سمت قاچاق سیگار یا مواد مخدر بروند. در این بین مسایل مختلف اجتماعی مانند مشکلات اقتصادی، بیکاری و... روی نوع جرایم اثر می‌گذارد. به عنوان مثال وقتی مجرمی به زندان می‌رود و در زندان با مجرمان دیگر آشنا می‌شود پس از اتمام محکومیت هنگامی که به جامعه‌بازی گردد شغلی ندارد. بنابراین مجبور است به همان دوستانی که در زندان با آنها آشنا شده است متوسل و دوباره مرتکب جرم شود. به این ترتیب به عضویت باندهای توزیع مواد مخدر، سرقت، جعل، قاچاق کالا... و روی می‌آورد. در جامعه ناسالمان و جامعه‌ای که برنامه خاصی برای هدایت و کنترل افراد و جرایم وجود ندارد همسو با افزایش جرمی خاص، برخورد با آن نیز افزایش می‌یابد. مثلا در دوره‌ای سرقت مسلحانه مورد توجه جامعه و مطبوعات قرار می‌گیرد و افراد جامعه در این رابطه حساس می‌شوند، در چنین شرایطی است که دستوراتی صادر می‌شود و مدارس‌های فوری صورت می‌گیرد و جامعه به طرف مبارزه با جرمی که در آن مقطع خاص ظهور کرده و بیشتر شده حرکت می‌کند. در همان زمان که جامعه به سمت برخورد مقطعی با یک نوع جرم می‌رود، باندهای مجرمانه و تبهکار هم نوع جرایم خود را تغییر می‌دهند، زیرا دیگر آن نوع از جرم را به صرفه نمی‌دانند. بنابراین باید دقت کرد ارتکاب جرم از سوی آنها از بین نمی‌رود، چون آنها گروه و افرادی هستند که پناهگاه و شغلی در جامعه ندارند و جامعه آنها را نمی‌پذیرد و حتی می‌توان گفت جامعه به آنها اهمیت نمی‌دهد و این درحالی است که این افراد می‌خواهند زندگی کنند؛ بنابراین برای بقای خودشان مجبورند مرتکب جرم شوند. حالا اگر در یک مقطع زمانی جامعه روی مجازات جرم خاصی تمرکز کرده باشند آنها به سراغ جرم دیگری می‌روند، اما به هر حال مرتکب بزه می‌شوند و جرم را رها نمی‌کنند، چون ارتکاب جرم عوامل مختلفی دارد که از جمله آنها می‌توان به بیکاری، اعتیاد به مواد مخدر، عدم امکان بازگشت مجرمان به جامعه و... اشاره کرد که ریشه‌های روانی و اقتصادی دارد. ۲- بنا به آنچه گفته شد شیوه‌های مجرمانه همیشه در حال تغییر هستند. در حال حاضر حرکت جرایم در همه جوامع به سمت باندي‌شدن است، یعنی مجرمان با کمک یکدیگر باندهای مجرمانه تشکیل می‌دهند زیرا در شرایط کنونی احتمال موفقیت در جرایم باندي بیشتر است و در این باندها نقش فرماندهی و تقسیم کار وجود دارد. حرکت جرایم به سمت گروهی شدن سبب می‌شود کشف آنها سخت‌تر شود. در بحث تغییر جرایم به نکته مهم دیگری که باید جلب‌توجه کرد، خشن‌تر شدن جرایم است. زمانی که جرایم به سمت خشونت می‌رود چند علت می‌تواند وجود داشته باشد: نخست اینکه تمرکز پلیس جای دیگر است و به همین دلیل امکان اقدام خشن برای مجرمان فراهم می‌شود. دوم آنکه مجرمان برای ارتکاب جرایم به امکانات دسترسی ندارند و چاره‌ای جز توسل به زور برایشان باقی نمی‌ماند. مجرم تا جایی که ممکن باشد سعی می‌کند به خشونت متوسل نشود اما وقتی که بسترهای غیرخشونت‌آمیز برای او بسته شود قطعا مرتکب خشونت و حتی قتل می‌شود، چون می‌خواهد در جامعه باقی بماند و این رفتار در واقع شرط بقای اوست. بنابراین نمی‌توان گفت علت خاصی مجرمان را تحت تاثیر قرار داده است که دست به خشونت می‌زنند اما همان‌گونه که بیان شد عدم حضور پلیس و نبود امکان توسل به راه‌های دیگر برای ارتکاب جرم، مجرمان را به راه‌های خشن سوق می‌دهد. همان‌طور که توضیح داده شد مجرمان در گروه، احساس امنیت بیشتری می‌کنند بنابراین باندي‌شدن جرایم هم ممکن است بر میزان خشونت بیفزاید.

حوادث

همدستی زن جوان با دو مرد برای شوهرکشی

هر سه متهم در دادگاه اتهامات خود را انکار کردند

پرونده

است. مدتی بعد مدعی شد پدرمان از کره راهی ژاپن شده است و می‌گفت پدرمان تماس هم نمی‌گیرد. هربار که به خانه‌اش می‌رفتم حرفی به ما می‌زد و قانع‌مان می‌کرد که پدرمان زنده‌است اما عقبت چون هیچ حرف درستی درمورد پدرمان به ما نگفت مجبور شدیم شکایت کنیم و مشخص شد او به همدستی دو مرد پدرمان را کشته‌است.

پسر مقتول در ادامه گفته سیمای حتی جسد پدرمان را از ما دریغ کرد و بعد از دوسال قبری به ما نشان دادند و می‌گویند قبر پدرمان است. ما هم به آنجا سر می‌زیم اما نمی‌دانیم واقعا آنجا قبر پدرمان است یا نه. جسدش را هم از روی عکسش شناسایی کردیم. سپس شاهین، متهم ردیف اول در جایگاه حاضر شد و گفت: اتهام قتل را قبول ندارم. من حمید را نکشتم، فقط در ازای دریافت خودرو مقتول، جسدش را به بیابان‌های اطراف تهران بردم و آنجا رها کردم. قاضی عزیزمحمدرییس دادگاه- در این هنگام بخشی از اعترافات متهم را که نشان می‌داد او به قتل اعتراف کرده و جزئیات را توضیح داده‌است خواند و گفت: در تحقیقات، گفته‌ای مهدی به سراغم آمد و گفت زنی دنبال آدمکش می‌گردد تا شوهرش را به قتل برساند، من هم قبول کردم این کار را بکنم. روز حادثه حمید را به باغ آوردند، سیمای هم بود. با او درگیر شدم و وقتی به زمین افتاد سیمای و مهدی دست‌هایش را گرفت، من هم طاب را دور گردنش انداختم و خفخاش کردم. بعد جسد را داخل ماشین مقتول گذاشتم و به حاشیه تهران رفتم و آن را همانجا رها کردیم. من هم خودرو را به عنوان دستمزد برداشتم.

قاضی ادامه داد: چه کسی به دلیل انتقال جسد به بیابان هشت‌میلیون تومان

می‌دهد؟ این اصلا منطقی نیست ضمن اینکه تو جنازه را مخفی نکردی و فقط آن را در بیابان رها کردی.

متهم گفت: هیچ کدام از این حرف‌ها را قبول ندارم. من در قبال انتقال جسد، ماشین را دریافت کردم. حمید به دست سیمای مهدی کشته شد. سپس مهدی در جایگاه حاضر شد. او هم اتهام قتل را رد کرد و گفت: سیمای از من خواسته بود برای شوهرش کار پیدا کنم من هم او را به شاهین معرفی کردم تا در باغ کار کند. نمی‌دانم در باغ چه اتفاقی افتاد که او به قتل رسید.

قاضی سپس اعترافات مهدی را در مرحله تحقیقات مقدماتی خواند و گفت: تو در اعترافات گفته‌ای برای رسیدن به سیمای با او همدستی کردی تا شوهرش را بکشد و نقشه را هم خودت طراحی کردی.

متهم سکوت کرد و جوابی نداد. سپس متهم ردیف سوم در جایگاه حاضر شد، سیمای گفت: چندسال قبل با حمید آشنا شدم و با اینکه همسر و فرزند داشت با او ازدواج کردم. اول به صورت صیغهای همسرش بودم و بعد به صورت دایمی به عقدش درآمدم. چندسالی با هم زندگی کردیم تا اینکه شوهرم با مهدی دوست شد. شوهرم پولدار بود اما در آژانس هم کار می‌کرد. از وقتی با مهدی آشنا شده بود، می‌گفت می‌خواهد در باغ کار کند. روز حادثه من در جریان نبودم چه اتفاقی افتاده‌است فقط شوهرم رفت و دیگر نیامد. مدتی که از ماجرا گذشت می‌خواستم موضوع را به پلیس گزارش بدهم که مهدی اجازه نداد. او اصرار می‌کرد با او ازدواج کنیم اما من قبول نمی‌کردم. من به گفت شوهرت دیگر بر نمی‌گردد و بعد هم گفت شوهرم را کشته‌اند. می‌ترسیدم موضوع را به پلیس گزارش بدهم چون مهدی تهدید کرده‌بود بایلی سرچهمای می‌آورد. در این هنگام قاضی گفت: در اعترافات گفته‌ای می‌خواستی با مهدی ازدواج کنی و به همین دلیل هم نقشه قتل شوهرت را طراحی کردی ضمن اینکه در این مدت پول‌های شوهرت را هم برمی‌داشتی. متهم گفت: قبول ندارم. من از ترس جان بچه‌هایم سکوت کردم. پول‌های شوهرم را هم بر نمی‌داشتم. شوهرم در بانک مبلغی پول داشت که هر ماه می‌توانستم سودش را دریافت کنم. شوهرم به من وکالت داده بود که خودم سود پول را بگیرم. من به اصل پول دست نمی‌زدم. سود پول را برمی‌داشتم تا بتوانم زندگی خودم و بچه‌هایم را اداره کنم. مهدی و شاهین زندگی من را دگرگون کردند. مهدی من را وادار کرد ماشین شوهرم را بدهم تا به شاهین بدهد و او را ساکت کند. من در جریان کارهایی که آنها می‌کردند نبودم. بنا بر این گزارش بعد از پایان جلسه دادگاه، هیات قضات شعبه ۷۱ برای صدور رای دادگاه وارد شور شدند.

اعتراف سه مجرم حرفه‌ای به سرقت وسایل نقلیه

شرق: سه سارق حرفه‌ای که وسایل نقلیه را سرقت می‌کردند بعد از دستگیری به جرایم‌شان اعتراف کردند. به گزارش خبرنگار ما فردی ساعت ۱۴ روز ۲۸ دی ماه با مراجعه به گشت کلاتری شهرک ولیعصر به مأموران اعلام کرد خودرو پرایدش توسط یکی از مجرمان سابقه‌دار شهرک به سرقت رفته است. این مرد توضیح داد: «خودروام از ساعت ۳۰:۳۰ سه روز قبل جلودر خانه پارک کردم و به منزل رفتم اما پس از گذشت حدود ۳۰ دقیقه متوجه شدم ماشین جلودر نیست وقتی از اهالی محل تحقیق کردم، متوجه شدم یکی از بچه‌های شهرک به نام «احسان» پراید را سرقت کرده است و تعدادی از بچه‌های شهرک، وی را با ماشین من دیده‌اند با پیگیری‌های بعدی قرار شد احسان مانشین را تا نیمه‌شب روز

بعد به ما بازگرداند، اما هرچه منتظر ماندم خبری نشد

و به همین علت تصمیم گرفتم موضوع را به پلیس اطلاع دهم.» مأموران بعد از شناسایی احسان که جوانی ۲۰ساله و دارای سوابق متعدد در زمینه سرقت داخل خودرو، نزاع و تیرگی، تخریب اموال عمومی... است. او را چند روز قبل دستگیر کردند و وی به سرقت پراید اعتراف کرد. همزمان با آغاز تحقیقات از متهم، مالباخته دیگری با مراجعه به پایگاه پنجم پلیس آگاهی اعلام کرد موتورسیکلت وی به ارزش تقریبی ۲۰میلیون تومان توسط احسان درزیده شده است. مالباخته در ادامه اظهارات خود به کارآگاهان گفت: «موتورسیکلت من ۱۷ مهر ماه در شهرک ولیعصر به سرقت رفت. پس از گذشت مدتی، یکی از دوستانم که در منطقه شادآباد زندگی می‌کند، خبر داد موتورسیکلت مرا در خیابان

کرد و کارآگاهان این دو متهم را که در زمینه ارتکاب جرایم مختلف سرقت منزل، سرقت داخل خودرو، زورگیری و... سوابقی داشتند؛ دستگیر کردند. سرهنگ علی‌اکبر اسدی، رییس پلیس آگاهی تهران، با تأیید این خبر گفت: «با دستگیری و اعترافات صریح متهمان درخصوص ارتکاب سرقت در محدوده جنوب و جنوب غرب تهران به ویژه در شهرک ولیعصر و با توجه به سوابق متهمان در ارتکاب جرایم مختلف و احتمال ارتکاب دیگر جرایم و افزایش مالباختگان، مجوز انتشار بدون پوشش تصاویر هر سه متهم از سوی بازپرس پرونده صادر شده است؛ بنابراین از کلیه مالباختگان و شکاتی که موفق به شناسایی متهمان شدند دعوت می‌شود برای طرح و پیگیری شکایات خود به پایگاه پنجم پلیس آگاهی تهران مراجعه کنند.»

حادثه‌ها

گذشت از قصاص متهم ۲۴ساله

● ایستنا: مردی که به صورت غیابی به قصاص محکوم و سپس دستگیر شده بود با رضایت اولیای دم مقتول از مرگ نجات یافت. متهم در سال ۵۹ طی درگیری در کوچه‌های خابیز تنگستان، مرتکب قتل فردی به نام ماشالله شده بود. به دلیل متواری بودن متهم در سال ۶۹ حکم اعدام او به صورت غیابی صادر شد اما خرداد ماه امسال، با دستگیری متهم و درخواست دادخواهی از سوی وی، پرونده به دادگاه کیفری استان بوشهر ارجاع شد و در این فاصله اولیای دم مقتول ضمن حضور در دادگاه رضایت بی‌قید و شرط خود را اعلام کردند. متهم که ۲۴ساله است، به همراه وکیل خود در دادگاه حاضر شد و از اولیای دم تشکر کرد.

کلاهبردار

در نقش تاجر فرش‌های دستباف

● **شرق:** مردی که با جعل عنوان تاجر فرش‌های دستباف اقدام به کلاهبرداری کرده بود، دستگیر شد. سرهنگ «قدمی» رییس پلیس آگاهی استان قم در این‌باره گفت: متهم پس از حضور در نمایشگاه‌های فرش با شناسایی طعمه‌ها و ریختن طرح دوستی، خود را فردی ثروتمند جلوه می‌داد. وی که برای جلب نظر دیگران از خودروهای لوکس و گرانیقیمت اجاره‌ای استفاده می‌کرد، توانسته بود از افراد مختلف صد‌میلیون تومان، کلاهبرداری کند و متواری شود. سرهنگ «قدمی» بیان کرد: مأموران متهم را طی عملیات غافلگیرانه دستگیر کردند و باقرار قانونی مناسب روانه زندان شد.

دستگیری اعضای باند

سارقان داخل خودرو

● **شرق:** اعضای باند سارقان حرفه‌ای لوازم داخل خودرو بعد از ۶۵ فقره سرقت به دام افتادند. سرهنگ «عبدالرضا خیرخواهان» فرمانده انتظامی کرج در این‌باره توضیح داد: مأموران شامگاه جمعه حین گشت‌زنی به خودرو پرایدی با دو سر نشین مظنون شدند و پس از مدتی تعقیب و گریز، لاستیک عقب خودرو را هدف گلوله قرار دادند و آن را متوقف کردند. وی افزود: متهمان از خودرو پیاده شدند و پا به فرار گذاشتند اما یکی از آنها دقایقی بعد به دام افتاد و در بازرسی از خودرو آنها شش دستگاه باند ضبط خودرو و دو باند ضبط خلگی کشف و ضبط شد. خیرخواهان در ادامه گفت: با راهنمایی متهم متفحیکه سارق فراری نیز شناسایی شد و آن دو اعتراف کردند در تمامی ساعات شبانه‌روز اقدام به سرقت لوازم داخل خودروها می‌کردند. وی اظهار کرد: سارقان دستگیرشده به ۶۵ فقره سرقت اعتراف و اقرار کردند اموال مسروقه را به یک مالخر در مارلیک فروخته‌اند که بلافاصله مغازه این متهم نیز شناسایی شد و پس از دستگیری در بازرسی از آنجا تعداد ۷۹ دستگاه لوازم داخل خودرو شامل ضبط و بخش و قطعات دیگر کشف و ضبط شد.

فروش سکه‌های عتیقه

بهانه‌ای برای کلاهبرداری

● **پلیس خبر:** مردی به بهانه فروش سکه‌های عتیقه، از سه نفر ۳۶ میلیون تومان کلاهبرداری کرد. سرهنگ «یوسف حاتم» فرمانده انتظامی «گیلانغرب» استان کرمانشاه با اعلام این خبر افزود: در پی مراجعه سه نفر از شهروندان به پلیس آگاهی گیلانغرب و اعلام شکایت از مالک یک خط تلفن همراه به اتهام کلاهبرداری، پیگیری موضوع به صورت ویژه در دستور کار مأموران قرار گرفت. وی ادامه داد: بررسی‌های به عمل آمده حکایت از آن داشت که مالک خط تلفن همراه ضمن تماس با سه شاکی پرونده اعلام کرده بود تعداد زیادی سکه عتیقه پیدا کرده و حال برای فروش سکه‌ها به کمک آنها نیاز دارد. این مقام انتظامی افزود: شاکیان پرونده بدون هیچ‌گونه شناختی از شخص تماس‌گیرنده به وی اعتماد کرده بودند و به طرق مختلف مبلغ ۳۶۰میلیون‌ریال از آنها کلاهبرداری شده بود. سرهنگ «حاتمی» تصریح کرد: مأموران هویت فرد کلاهبردار را شناسایی و متهم ۲۵ساله را دستگیر کردند.

بریده اخبار

● **سارقانی که با بستن دست و پای نگهبانان دامداری، احشام آن را به سرقت برده بودند، نیم ساعت پس از سرقت توسط پلیس کرج دستگیر شدند.**
● **سارقی که در پیچه‌های فاضلاب را در همدان می‌دزدید، دستگیر شد.**
● **مأموران از سارقی که با خودرو پیکان پل‌های پارکینگ شهروندان زنجان را تخریب و سرقت می‌کرد ۱۲پل آهنی مسروقه کشف کردند.**
● **آتش‌سوزی در گاراژی در جنوب پایتخت جان کارگر ۵۵ساله‌ای را گرفت.**
● **گودبرداری غیراصولی در شرق تهران باعث ریزش ساختمان دو طبقه و محبوس شدن دو زن داخل ساختمان شد که امدادگران آنها را نجات دادند.**

پنج‌قاره

خودسوزی به علت مشکلات اقتصادی

● **واحد مرکزی خبر:** وخامت وضع اقتصادی و اجتماعی یکی از شهروندان فرانسوی منجر به خودسوزی او در خیابان شد. این فرد در شهر سنت اوئن خودسوزی کرد. مدیر مدرسه‌ای در مجاورت محل حادثه گفت: «خترم فریاد زه مردی در حال سوختن است. من بلافاصله با امدادگران تماس گرفتم. دخترم به همراه عابری دیگر به کمک این مرد شتافتند و آتش را خاموش کردند.» این مرد پس از انتقال به بیمارستان علت رفتار خود را وخامت وضع اجتماعی و کاری عنوان کرد. یکی از همسایگان این فرد نیز تأکید کرده است وی در فقر مطلق به‌سر می‌برد.

آتش ۷۰ خانه را بلعید

● **آسوشیتدپرس:** دست‌کم ۷۰ خانه بر اثر بروز آتش‌سوزی در یکی از مناطق جنگلی شیلی تخریب شد. این آتش‌سوزی بخشی از جنگل‌های شهر

«ایباراویزو» را دربرگرفت. نیروهای امداد و نجات اظهار داشتند: وزش شدید باد و نمای بالا باعث گسترش بیشتر شعله‌های آتش شد و بیش از ۵۰۰ خانه را از خانه‌هایشان فراری داد. یکی از مقامات بیمارستانی شیلی گفت: در این حادثه ۲۷ نفر از جمله پنج

تیراندازی در منطقه گردشگری

● **آسوشیتدپرس:** مقامات پلیس مرکزی‌ا کشته‌شدن یک نفر بر اثر تیراندازی مردان مسلح در یکی از مناطق گردشگری پرجمعیت مکزیکوسیتی خبر دادند. به گفته شاهلادن، دو موتورسوار در منطقه زونازارا که منطقه گردشگری شولونی با شمار زیادی هتل و رستوران است، به سوی یک نفر تیراندازی کردند و سپس متواری شدند. هویت ضارب مشخص و تحقیقات درباره این حمله مسلحانه آغاز شده است.

شرق: سر کودک چهارساله‌ای که بین نرده‌های حفاظ پنجره منزل مسکونی گیر کرده بود با تلاش آتش‌نشانان آزاد شد. در پی تماس والدین این کودک با سامانه ۱۲۵ و درخواست کمک، آتش‌نشانان به محل حادثه در سردار جنگل رفتند و مشاهده کردند کودک چهارساله‌ای را ناحیه سر در بین حفاظ جلوی پنجره طبقه سوم ساختمانی گرفتار شده است. آتش‌نشانان با استفاده از ابزار نجات سر کودک را بدون هیچ آسیبی خارج کردند.

عکس: روابطعمومی آتش‌نشانی